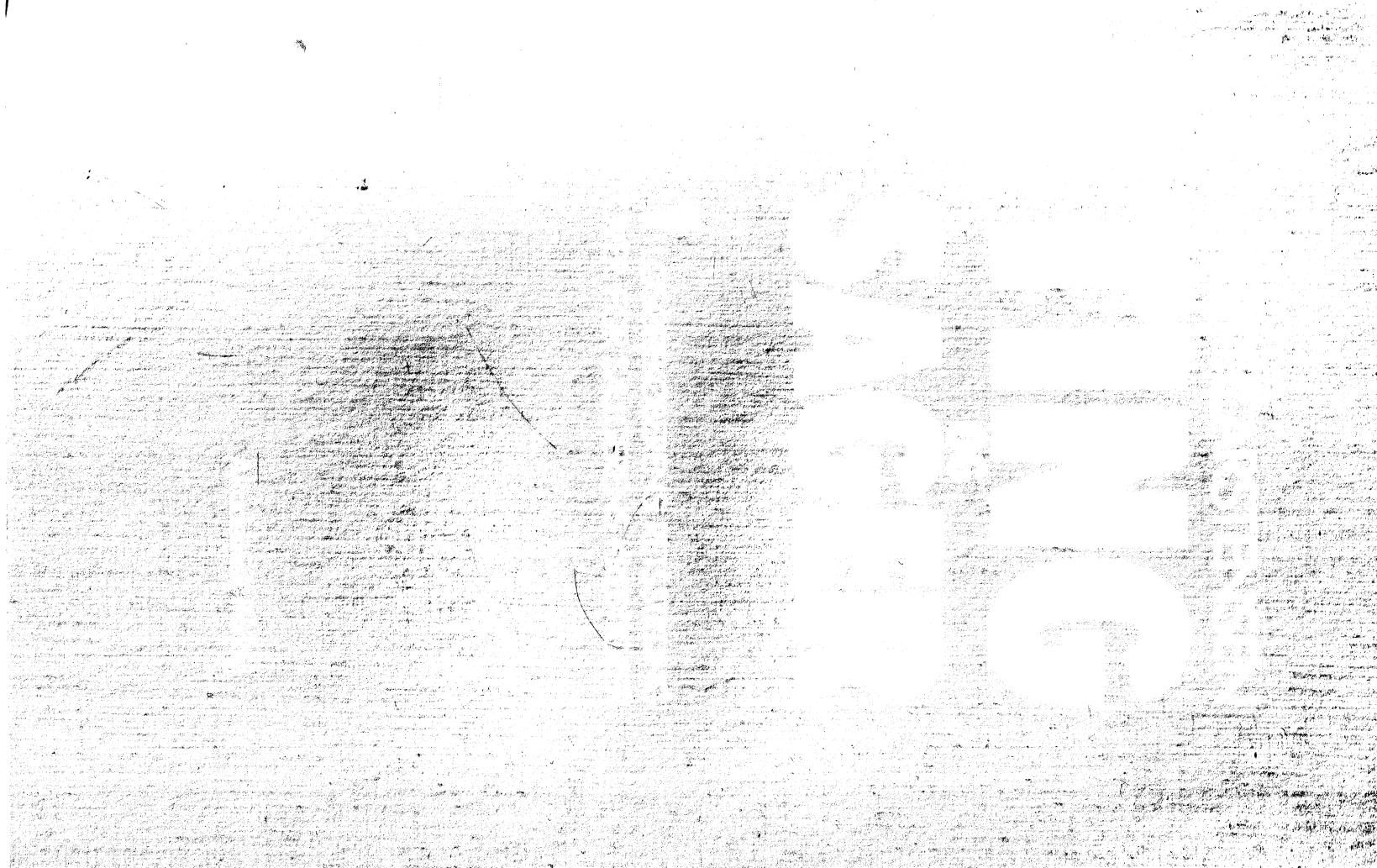

1

Ting og Sager

Løsørekøberens retsstilling over for sælgerens kreditorer
© 1982 by Vagn Carstensen

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Omslag: Lillian Brøgger

Bogen er sat med Times og trykt i offset hos
B. Stougaard Jensen, København.
Printed in Denmark 1982.

ISBN 87-500-2040-4 (bd. 1)

ISBN 87-500-2043-9 (samtlige bind)

Forord

Nærværende fremstilling af problemerne omkring løsørekøberens retsstilling over for sælgerens kreditorer, som udgør 1. del af en ny fremstilling af den centrale tingsret, henvender sig ikke alene til jurastuderende, advokater og domstole. Det er mit håb, at også pengeinstitutter, revisorer og vide kredse indenfor erhvervslivet vil kunne drage nytte af bogen.

Ved udgivelsen bringer jeg min varmeste tak til alle, der har bistået med råd og praktiske oplysninger, ligesom jeg på forhånd takker enhver, der vil have ulejlighed med at fremkomme med forslag til rettelser og forbedringer.

Århus i november 1981

Vagn Carstensen

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 LØSØREKØBERENS RETSSTILLING OVER FOR SÆLGERENS KREDITORER

Afsnit I.	
Kreditorbeskyttelse – et spørgsmål om skæringstidspunkt	11
A. Om individualisering som skæringstidspunkt – er der behov for denne regel?	13
B. Andre mulige skæringstidspunkter	18
1. Overgivelse, besiddelsesafgang og lign.	18
2. C. Ussings alternativteori	21
3. Salgsaftalens indhold	21
Afsnit II	
Kreditorbeskyttelse og ejendomsrettens overgang	24
Afsnit III	
I hvilke situationer er der interessekonflikt mellem sælgerens kreditorer og køberen?	27
A. Købesummen forudbetalt	27
B. Kravet på købesummen borttransporteret	28
1. Frivillige transporter	28
2. Udlæg i kravet på købesummen	32
C. Købesummen kan afgøres ved modregning	33
1. Hovedreglen for konkurstillfælde	33
2. Erstatning for tab ved konkursen	36
3. Modregning og separatiststilling	37
D. Gaver	37
E. Prisstigninger	37
F. Sammenfatning	38

For ikke at tynde læsningen, er overskrifterne ikke ved alle underinddelinger gentaget i bogens tekst. Såfremt det ikke af ord, fremhævet med fed skrift umiddelbart fremgår, hvad et afsnit drejer sig om, henvises læseren til at slå efter i indholdsfortegnelsen.

Afsnit IV	
Hvilke reale hensyn gør sig gældende?	40
A. Hensyn til sælgerens kreditorer	40
B. Hensyn til køberen	41
1. Eneretstilfælde	42
2. Den almindelige interesse i handelens opfyldelse	44
3. Salgsøgenstanden som finansieringsgrundlag	45
a. Salg af færdigvarer	45
b. Sælgerens indkøb af varer	45
c. Fremstilling af ting	46
Afsnit V	
Orientering om maskinleverancer og skibsbygning	50
A. Maskinleverancer	50
B. Skibsbygning	53
1. Betaling og finansiering	53
2. Nybygningen som kreditgrundlag	56
a. Om skibsregistrering	56
b. Skibsbygningskontraktens ejendomsretsklausuler ..	58
1 ^o Er "ejendomsret" udtryk for kreditor-	
beskyttelse?	59
2 ^o Varelagernedskrivning og "ejendomsret"	65
Afsnit VI	
Individualiseringskravet	69
A. Individualisering contra identifikation	72
1. Adskillelse fra sælgerens usolgte ting	72
2. Adskillelse fra andre køberes ting	76
3. Indholdet af sælgerens forpligtelse – salg af hel	
produktion m.v.	78
B. Fra området mellem koncentration og valgfrihed	79
C. Hvad vil det sige, at en individualisering er bindende?	80
1. Specialsalg og andre definitive udvælgelser	81
2. Hovedkriteriet for om individualiseringen er bindende ..	82

Afsnit VII	
Nærmere om den bindende individualisering	
– og om normal individualisering	85
A. Kræves bindende individualisering ifølge retspraksis?	87
B. Om betydningen af købesummens forudbetaling	
(og om modregning over for sælgerens bo)	96
1. Generelle betragtninger og retspraksis	97
2. Den konkrete afgørelse	100
a. Købesummen forudbetalt	102
b. Købesummen ikke forudbetalt	
(modregningssituationen)	104
1 ^o Separatiststilling m.h.t. det købte?	104
2 ^o Nogle bemærkninger om modregning i konkurs ..	105

Afsnit VIII	
Hvilken betydning har det om individualiseringen er normal? ..	110

Afsnit IX	
Resumé – og et par bemærkninger om den af køkets afvikling	
i sig selv flydende individualisering	113
A. Nogle hovedtræk af det foregående	113
B. Om den af salgsforholdets afvikling i sig selv flydende	
individualisering	114
1. Varens afsendelse	114
2. Køberens ret til ufærdige produkter – mellemværendets	
opgørelse	116

Afsnit X	
Om køberens faktiske sikkerhed for levering af en vare,	
som sælgeren skal producere	120
A. Rådighed over produktionsapparatet	120
B. Sikkerhed for levering af en vare, som bliver færdiggjort ..	123
1. Sukkerroeavl til fabrik	124
2. Andre planteavlskontrakter	128
a. Arealidentiteten	128
b. Den høstede afgrødes identitet og bindende	
individualisering	130

1 ^o Industrileverancer og lign.	130
2 ^o Avl af stamsæd, frø til formering m.v.	133
3 Grisekontrakter	134
a. Slagterikontrakter med ejendomsforbehold	134
b. Smågrise solgt til senere levering	139
Afsnit XI	
Atypiske tilfælde – salg i sikringsøjemed	141
A. Salg i sikringsøjemed ("møbellån")	141
B. Støtteaktioner	144
C. Salgsagenttilfælde	147
Litteraturfortegnelse	151
Domsregister	153
Lovregister	154
Stikordsregister	156

Kapitel I

LOSØREKØBERENS RETSSTILLING OVER FOR SÆLGERENS KREDITORER

Afsnit I

Kreditorbeskyttelse – et spørgsmål om skæringstidspunkt

Når der er indgået aftale om en overdragelse (til eje), kan der i tilfælde af overdragerens konkurs opstå spørgsmål, om det overdragne kan medregnes blandt de aktiver, der hører til konkursmassen og følgelig skal tjene til ligelig fyldestgørelse af simple kreditorers dividendekrav, eller om erhververen har en sådan ret over det overdragne, at det må reserveres som alene tjenende til hans fyldestgørelse.

Inddrages aktivet i konkursboet, bliver erhververens ret ifølge aftalen sidestillet med andre simple kreditorers ret, idet han i så fald alene kan forlange dividende af det pengekrav, han måtte have i anledning af aftalens ikke-opfyldelse.¹ Har erhververen derimod op-

1. Formuleringen af KL § 40, stk. 1, kunne efterlade det indtryk, at det kun er boet, der kan forlange et krav omsat til penge. Dette er dog ikke rigtigt. Vil boet opfylde en kontrakt in natura, må det opfylde fuldt ud og kan ikke tvinge fordringshaveren til at modtage "dividende" in natura, f.eks. 10% af et købt kvantum. Køberen ville ikke være pligtig at gå ind på et forslag herom, men ville kunne udøve sin hæveadgang og kræve erstatning efter almindelige regler, jfr. *Ørgaard*: Konkursret, 2. udg., s. 218, *Munch*: Konkursloven, 2. udg. s. 212.

Efter norsk ret kan der end ikke kræves dividende af et erstatningskrav, der opstår i anledning af konkursen, jfr. *Brækhus*: Konkursrett s. 176 ff, *Illum*. Modregning i konkurs s. 100. Reglen er i øvrigt foreslået ændret, fordi den im-